Brassó, 1894. X. évfolyam 9-ik szám. Szombat, Január 20.

Névtelenül levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 6 frt — kr
Félévre . . 3 " — "
Negyedévre . . 1 " 50 "
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 6 kr. s kapható a kiadóhivatalban a Gross Gusztáv lottókölcsönkurzsálban.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések díja:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helyére 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő: Dr. Weisz Ignácz ügyvéd.

Szerkesztőségi iroda: Brassó, Lóplace 10. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok vissza nem adátnak

Felelős szerkesztő: Dr. Fischer Ákos ügyvéd.

Válságos helyzet.

(+) A kormány s benne a szabadelvű párt, az általuk felszínre hozott egyházpolitikai törvényjavaslatok folytán, válságos helyzetbe jutottak. Ez tagadhatatlan. És pedig azért, mivel részint belső, részint külső okok folytán a helyett, hogy kitűzött céljaik felé közelednének, attól lásszólag mindinkább távolodnak. Hiábavaló erőlködés lenne ennek az ellenkezőjét bizonyítani akarni, mert nap-nap után a helyett, hogy nőne a javaslatok táborának serege, fogy az, haszontalan és nemtelen ürügyek alatt elhagyván a zászlót, kik épp az egyházpolitikai javaslatok diadalra juttatásának érdekében alája eskütek.

S mintha ezen belső okok már önmagukban is elegendők nem lennének a válságos helyzet előidézésére, még a külsők is ráliczitálnak, melyek azon, eddig páratlan izgatásban állanak, melyet a javaslatok egyházi és világi elvi ellenzői a társadalomban kifejtenek, immár olyan eszközöket is jónak tartván arra: mint a király neve, annak személye és befolyása, mi által az izgatás tagadhatatlanul igen alkalmassá válik arra, hogy a kedélyeket a javaslatok ellen zúdítsa.

A következőmű világos: bizonytalanná válván ilyformán az egyházpolitikai törvényjavaslatok sorsa: ugy lehet, elbuknak azok, magukkal rántva a kormányt is, mely sorsát annak sorsához kötvén, azokkal együtt bukik.

De hogyan?

A mint másként ez nem is lehetséges: kiserve minden igaz hazafi és liberálisan gondolkozó egyén méltán kiérdemelt bocsánatát.

Ámde válságos helyzetbe jutott az ellenzék is. Mert az egyházpolitikai javaslatok az ő programmját is képezik. Integráló része az annak s pedig régebben, mint a kormányé, mert ő azt ide s tova már két évtized óta hirdeti ország s világ előtt. Ő is reverzálist adott tehát választóinak s pedig a javaslatok mellettit s így az adott szónak őt is kötelezniе kellene, ha Károlyi István grófja nincs is. Pedig más oton vannak. Mert igaz ugyan, hogy hallatszanak egyes nyilatkozatok, melyek a javaslat mellett vannak, ámde ezek csak egyéni vélemények, melyből a párt jövő magatartása ki nem derül. Viszont azonban egyes hangok és sajtójuk hasábjain nagy számmal megjelenő czikkeik egyenesen arra engednek következtetni, hogy nem fölös számmal lesznek olyanok is, a kik a javaslat ellen fognak szavazni. És pedig nem azért, mintha a javaslatoknak elvi ellenzői lennének; azért sem, mintha annak a nemzet érdekében leendő megvalósitását maguk is üdvösnek nem tartanák, hanem mivel a taktikát: a kormány megbuktatását magasabb szempontnak tartják, mint a haza javát. Igy hát ugy lehet, hogy a szabadelvű javaslatokat megbuktatják. Ha pedig megbuktatják, számarányánál fogva, kormányra jutni nem tudva, az ultramontán-klerikál-konzervativeknek csináinak helyet: a helyzetet helyesen szimatoló Szapáry Gyula grófnak, kinek pedig egykori regim-jét — horribile dictu — még a Tisza Kálmánénál is áltkosabbnak bélyegezték.

Igy hát az ellenzék elleneges magatartásának más következménye nem lehet, mint hogy a hatalmat, melyet magának megszerezni nem tudván, a klerikálisoknak kezére játsza. Ounagát és nemzetét a haladás — tehát önnagát s nemzete legyszedelmesebb elleneségének adva ki; a kj az ő segélyével megbuktatott reformot, melyben a magyar államnak legszentebb és legmagasztosabb elvei és eszméi letéve vannak, mig hatalmában van, soha többé fel nem emeli.

S igy, bár hihetetlenül hangzik, győzelmében a kormánynyal együtt bukik, s még azért is szerencsétlenebbül, mert elveszti örökre jövő nagyságának még a lehetőségét is, népe rokonszenvének birását, mely soha neki azt, hogy a párt érdekeit a haza érdeke fölé helyezte, megbocsátani nem fogja, meg nem bocsáthatja.

Belföld.

Az ellenzéki lapok egy részo most, midőn a szabadelvű párt kötelékéből néhány képviselő kilépett, különös örömét leli abban, hogy a legbonyolultabb számításokat tesz arra nézve, miként fog a képviselőházban a szavazatok aránya alakulni a házassági jogról szóló törvényjavaslat fölött, s arra az eredményre jutott, hogy a legkedvezőbb esetben is csak minimális lesz a javaslat többsége. Ezzel szemben csupán azt a tényt lonstatáljuk, hogy a horvatoktól eltekintve, ma 221 képviselő tagja a szabadelvű pártkörnek és azokkal van még három pártonkívüli képviselő, a kit ide kell számítani. Meglehet, hogy még néhány képviselő kilép a pártból, de a fölött még sem lehet kétség, hogy mindazon párttagok, a kik megmaradnak a pártban, egyértelműleg és tartózkodás nélkül meg fogják szavazni a javaslatot, a hogy ennek kortörténelmen a magyarországi 413 képviselő köztü már a szabadelvű párt egymaga is elegendő, hogy azt a fontos reformot, habár nem is nagy többséggel, győzedelmesen keresztülvigye, feltéve még azt az egyszerűen lehetetlen esetét is, hogy a képviselőház összes többi tagjai a javaslat ellen fognak szavazni. Ezt feltételezni egyébként semmi ok sincs. Nemesak a függetlenségi párt 12 tagja, hanem a függetlenségi és 48-as pártnak messze nagyobb része is pártprogrammjuk világos szavai szerint feltétlenül meg fogják szavazni a javaslatot. Csak a nemzeti párt köréből lehet legfeljebb tíz szavazatra számitani Mint ebből látható, teljesen bizonyos, hogy a polgari házasságról szóló törvényjavaslatot a képviselőházban legalább 110 szavazattöbbséggel el fogják fogadni.

Külföld.

Belgrádi hirek szerint Miljesevics a király kabinettitkára Párisba utazott Milán királyhoz. Azt hiszik, hogy ez utazás a politikai fejlemények kelvan kapcsolatban. Kormánykörökben arról bizottsítanak, hogy a kormány helyzete javul. A válság épen nem akut. Jelentőségtoljes az a tény, hogy Garasanin és társai visszautasitották a tervezet, mely arra irányult, hogy az 5 köremukódesikkel a parlamenten kívül álló kabinet alakitassék, élén Nikolajevicsszel. Garassaninék általában óvták az irányadó férfiakat, hogy minden államcsinyszerű akcziótól tartózkodjanak, mert ez végretes lehetne az országa nézve. A radikalis párt visszautasitott minden összekötésétől Nikolajevicsszel, s azt, ha ez a férfiu bizatnék meg eseteg a kormány megalakitásával államcsinynek jelezte. A haladóparthoz hasonlóan a liberális párt is kijelentette, hogy az

TÁRCZA.

Hogyan mentettem meg a kath. nagygyűlést, a szocziálistákat és a zsidókat.

A mikor hire ment a „Magyar Állam" révén, hogy ha a kath. nagygyűlést a szocziálisták Budapesten tüntetésekkel megakadályozni megkisérlik, az ország összes lavsaiból kitörik a zsidókat, igy gondolkoztam: ha a zsidókat a falvakból kitörik, ezek agiója szállani, a városban lakó zsidók agiója pedig emelkedni fog; de ha egyszer a falvakból a zsidók a városokba özönnek, a városi zsidók agiója is szállani fog, és hogy tehát itt holmi áremelkedések és áresések lévén kilátásban, jó lesz egy kissé spekulálni.

Minden spekulacziónak azonban csak akkor lévén megengedett, ha erőlczi hátterrel bír, elhatároztam, hogy mindent elkövetek, hogy ha már a kath. nagygyűlést be nem szüntethetem, mert a papokkal nem lehet birni, megakadályozom a szocziálistak mozgalmát és a falusi zsidók kitözetését.

De hogyan? miután mindezt pénz és pedig sok pénz nélkül tenni nem lehet.

Pénzt a szocziálistáktól szerezni nem lehetvén, beutaztam az erdélyi falvakat és városokat; az előbbiekben megmagyaráztam a zsidóknak, hogy kitözetésik csak ugy lesz megakadályozható, ha a fővárosi szocziálistákat a tüntetéstől visszatartíthatom, a városi zsidóknak pedig megmagyaráztam, hogy milyen veszély háramlik rájuk, ha a falusi zsidók a városokat elözönlik. Ezen magyarázatok alapján sikerült akkora összeget összehoznom a szocziálisták visszatartására szükséges költségekre, hogy nyugodtan Budapestre indulhatam a kath. nagygyűlésre.

Folyó hó 13-án tehát Budapestre indultam; a vonaton csupa plébánosokkal utaztam, együtt utaztunk az étkező kocsiban, hol csakhamar élénk anyag- és eszmecsere tejlődött ki közöttünk.

A zsebünkben volt anyag netáni kicserélésének megakadályozására kellő gonddal lévén, csakhamar a nagy gyűlésre és a szocziálistákra körülvén a szó, én természetesen — eljárásom sikerében bizva — apodictice állítottam, hogy a szocziálisták nem fogjak bántani a nagygyűlést, — mire az egyik kövér plébános ur mosolygó arczczal forditva hozzám, kérdezte, hogy „tán szocziálista méltóztat lenni?" „Nem" mondám én szerényen, „én azokhoz tartozom, a kik a falvaból menekülnek."

Ezen nyiatkozatom nagyban emelte személyes becsemet, mert már most kezesi tuszot latott bennem minden plébános ur.

Budapesten megérkezésünkkor kölcsönösen megigértük egymásnak, ők nekem, hogy ha a szocziálisták zavart csinálnak, biztosan elkergetik a falusi zsidókat, én pedig, hogy ha kergetni kezdik a zsidókat, biztosan — nem leszek otthon.

Egy esomó plébános vonakodott igérétet tenni, mert állitásuk szerint legnagyobb sajnálatukra — náluk a Csikban, nincsenek zsidók.

A gyülest megelőző napon falkeresztem a szocziálisták fővezérit, többen voltak, mint a mennyire számitottam, és mivel czélomul elérúlni nem tartottam tanácsosnak, nehogy a falusi zsidók helyett engem kergessenek meg, mint fi jó szocziálistának adtam ki magamat és megbiztam a vezetőket a nagy gyűlés napjának déli 12 órájára egy nagy banquettre „a nyugalmazott pásza" czimü vendéglőbe, s miután a költségek fizetését magamra vállatam, eljövetelik megigértetett.

A nagy gyűlés délután 4 órára lévén kitüzve, mi pontban 1 órakor hozná kezdetünk a banquettben, miután 12-től 1-ig az érkezőket különféle snapszokkal traktáltam.

Ugy fél három órakor megindultak a felkösöntők, az első felköszöntőt én tartottam.

Egy jó fél óra hosszat beszéltem a szocziálista feladatairól, de ugy, hogy ezen beszédemben 25 felköszöntő foglaltatott, tehát 25-szor ittunk ez alatt; azután következett a többi felköszöntő.

Beszélt mindenik sorjában, és ittak sorjában és soron kivül, ugy, hogy tán még most is beszélnek és isznak, — mert én már négy órakor, látva, hogy ha a vezetők itt vannak, tüntetés nem lehet, fizetve az egész czechet — bucsuztatónul megszókiem a nagy gyűlésre. Ezen szókesem oly csendesen történt, a részegesség pedig már oly rajos volt, hogy a szocziálisták tán most is azt hiszik, hogy ott vagyok közöttük.

A kath. nagy gyűlés impozáns volt és szép is volt, mert sok szép nő volt jelen — persze a papok fölött — a karzatokon.

A gyűlés befejezéséről más helyen lesz bizonyára a lapban kimeritő tudósitás, és csak arra szoritkozom, hogy konstatáljam, miszerint nagy a gyanu, hogy sok pap azért nézett ki oly kövérnek, mert több rendbeli ruhát vett magára, hogy a papok szebeul valószinűleg azért voltak oly telvék, mert azokban egy-egy revolver lehetett, és hogy a sok erős parasztot valószinűleg a gyengébbek kedvért hoztak magukkal a papok.

Hogy a szocziálisták ezek után a nagy gyűlésre nem is gondoltak, — képzelhető, és a nagy gyűlésen jelenvoltak közöttt bizonyára akadhatott volna bár egy pap, — a ki a banquetten poharat emelhetett volna a — szocziálistákra.

A nagy gyűlés banquettje után megegyszer oda néztem a „nyugalmazott piczá"-hoz, s miután láttam, hogy ott csak oly borszivó piczák vannak, kik egy héttel sem fogjuk a nyugalmaztatásra gondolni, mint ki jól végezte dolgát és a hazának nagy szolgálatot tett, lefeküdtem.

Ignotus.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

uj választói tárol áll a abba nem avatkozik be. Ellenben a „Male Novine“, mely Nikolajevischez közli azt, azt irja, hogy a válság tegnap óta akuttá lett, hogy számos bombánázó kerüli mérlegelés alá, de egy sem biztos. Csupán az kétségtelen, hogy a válság tart és nincs kilátás gyors megoldásra nézve.

Mint a Stefani ügynökség Rómából jelenti, a király által aláirt és az összes miniszterek által ellenjegyzett tegnap kelt rendeletlet Massa Carrara tartományra kimondták az ostromállapotot és Honsch tábornokot kiláttan hatalomnak rendkivili biztosnak nevezték ki.

A Szicziliából érkezett hirek szerint, ott mindenütt nyugalom van és a letegyverzést folytatják.

Az első magyar katholikus gyüléshez.

Budapest, 1894. januar 17.

Tisztelet, becsület! Az első magyar országos katholikus gyülés rendezői kitünően végezték dolgukat: a gyülés fényes volt, imponáló volt; a taktika ügyes, a nélkül, hogy provokáló lett volna; a gyülés lefolyása méltó, előkelő. A redut órásai termének emelvényén ültek Mária királyságának katholikus püspökei, Magyarország legnagyobb arisztokrata családjainak ivadékaival elegyesen; a teremben ezrekre menő tömeg: főpapok, plébánosok és káplánok, országgyülési képviselők, tanárok és más osztálybeli latinerek, polgárok és földmivesek tekintélyes számban, mindnyájan ünnepi öltözetben — töltötték meg a földszintet, mig a karzatokat ájtatos hölgyek koszorija ékesitette. Ehhez a pompás kerethez most a biborba öltözött herczegprimás kiemelkedő képét kell legyezni, a ki lágy, melódikus, szivhez szóló hangjával az első üdvözletet intézi a gyülésben, aztán, bármely pártoz tartozók valaki, az egészről csak azt a benyomást tarthatja meg emlékezetében, melyet fentebb kifejezésre juttatni megkisérlettünk.

Vaszary Kolos, mint mindig, ha nyilvánosan szót ragad, most is szépen, felemelően s felmelegitően beszélt; szónoklatában költöies érzés, magasabb szellem lengett, mely még akkor is a gyülés fölött lebegett, mikor a vizek jöttek és a „szakszónokok“ épp oly kényelmesen, mint hosszasan s unalmasan pancsoltak lapos előadásaik szótengerében. Maradjunk tehát a biboros szép, költöies és szellemes beszédénél, mely egyedül fontos és mérvadó a tartottak közül.

Minden nagyrabecsülésünk és öszinte tiszteletünk mellett is, melyet a biboros herczegprimás személye kelt bennünk, egyháspolitikai tekintetben a mi utaink nem haladnak abban az irányban, melyet ő helyesnek jelölt meg. És mi azt tartjuk, hogy a katholikus nagygyülés, ha mégoly magas érdekeket is képviselt, ha Magyarország katholikus lakosságának még oly széles rétegeit képviselte is, a szent István birodalom kilencz milliónyi katholikusainak mandátumával nem bírt és a katholikus lakosságnak politikai képviselete csak ugy, mint a nem-katholikusé a parlamenthen van és a közvéleményb n való részvét politikai ügyekben más hitfelekezetekhez tartozó polgártár-sakkal együtt az erre törvényesen jogositott és hivatott testületek által és az ő felügyelete alatt. E szerint a fenkölt biboros emucziázczójából csak melyeket emelünk ki, hogy résztvőről szerény észrevételeket fűzünk azokhoz.

Valóban költöi érzésü volt a hitnek fájáról szóló kép, mely felül csak azok a levelek hullnak le hervadtan, melyeknek szálai nincsenek szoros összekötöttésben a törzszsel s igy éltető nedvéből erőt nem nyerhetnek, elszáradnak s az idők és szenvedények viharai letépik őket. De engedje meg nekünk a biboros költő azt a megjegyzést, hogy az Urnak még más itt is vannak a kertjében és ezek is élnij, virágzonl s lombot hajtani akarnak s nem akarják leveleket elhullatni.

Továbbá nemcsak azok a levelek hullanak le, melyek elvesztették a törzs életnedujével s azoszt szökötöttést; valamennyi levél lehull idővel a fáról, de ismét megujulnak.

Végül, a Teremtő maga illesztette be a teremtést törvényébe azt, hogy időnként vihar kerickedjék, mely nemcsak a leveleket tori le a fáról, hanem galyakat és hatalmas ágakat is, a fa azonban ezután még erőlyesebben s egészségesebben virul; értelmes, ügyes kertészek pedig nem is várnak addig, mig vihar vagy zivatar tori le a tulságosan sarjazó ágakat, hanem megnyesik maguk a fát a belonbosodott részeken; a sebe hamar behegedi, a fa pedig ujra erőteli és egészségesebb lesz, s felé is csakhamar megnő nagyobb, lombosabb lesz, mint azelőtt volt, e mellett pedig összhangzatosabb, a nélkül, hogy a többi fát gátolna virulásában.

Velősen hangzik a biboros e mondása: a királynak, a hazának szivesen feláldozzuk vagyonukat, szivünket, életünket, de lelkünket nem! Ámde a lélek feláldoraját senki sem kivánja. Minden lényegő azon buzgólkodik, hogy a reformokat ugy alakitsák, hogy azok a lelkisimeret körét ne érintsék. A korszellem előtt meg kell hajolnia mindannak, a mi valamely intézményben emberi, földi; mert a korszellem ércz-szárnyakon repül, melyek fölött jelentés, miután első hőn a vármegyei tanfelügyelői állásban történt változást emliti fel, sajnálattal emléksik meg Barcsi vármegye szeretve tisztelt alispájának sulyos megbetegedéséről, ki ennélfogva már november havától fogva szolgálatot nem tehetett. A közigazgatás menete azonban akadályt nem szenvedett. A vármegyei pénztár és közalapok miben állása a törvényszerűen hivatott számonkérő szék által eszközölt vizsgálaton kívül még a vármegye alispája, árvaszéki elnöke, tiszti ügyésze és főszámvevőjéből álló bizottság által havonkint eszközölt rovancsolás utján és minden akadalomnál hiány nélkül rendben találtatott. A közbiztonságot illetőleg szomorun emlékszik meg a folterjesztés egy, az egész vármegye lakosságát felháborító orgyilkosságról, mely Hosszufalu községben Gavrus János, köztiszteletben állott községi jegyző és megyei bizottsági tag ellen elkövettetett. Ezen szomoru esetből kifejlődő folterjesztés tétetett az iránt, hogy a Négyfaluban csendőrség rendszeresittessék, mely egyedül a belbiztonságról legyen hivatva gondoskodni.

A közegészségügy az elmult félévben kedvezőnek nem mondható. Fellépett ugyanis az ázsiai kolera Brassó városban a vizrendezési munkások között. Egy-egy eset előfordult 3 községben is. A járvány ideje alatt megbetegedett összesen 29 egyén, kik közül 7 felgyógyult, 22 meghalt. Szászhermányban a görög-keleti iskolban a gyermekek között a kanyaró lépett fel és 10 gyermek meg is halt. De fellépett multt év deczember havában az egész vármegye területén a máthalaz, habár nagyon szelidan. Ragadós betegségek közül szórványosan fellépett Brassóban a toroklob, Brassóban és Hétfüvesben a hagymáz, utóbbi község határán a himlő. A gyám- és gondnoksági ügyek pontosan és kezelettetnek és panasz e tekintetben nem merült fel. Az árva-pénztár szabályszerűen havonkint megvizsgáltatott.

A pénzügyminisztériumhoz folterjesztett jelentésből kitünik, hogy 1893. év második felében egyenes adó fejében 297,055 frt és hadmentességi díj fejében 7610 frt folyt be. Az 1892. évi hason időszakban betolyt összegeknél a befizetés az egyenes adóban 20917 frttal kedvezőbb, de 10603 frt még mindég hátralékban van.

Állami közigazgatásunk szervezéséhez.

Irta: Nagy Gyula, erdőfelügyelő.

(Folytatás.)

A „hatalom“ ugyanis a közigazgatás minden forumán a hatalom miként gyakorlásáért személyesen felelős, de ezen ezért szakképzett és kinevezett közegek kezébe lenne letéve.

E hatalom gyakorlásának és alkalmazásának folytonos és ober — mert lehető közvetlen ellenőrzése pedig a választók által választott bizalmi férfiakra — t. i. a minden szaktónok melié választandó szakbizottságnak, illetőleg azok elnökeinek kezébe lenne letéve s akképen gyakorolnának, hogy a szakfőnökök által hozandó határozatok és teendő intézkedések ezen szakbizottságok elnökei által ellenjegyeztetésének s csakis ezen ellenjegyzés esetében válnának azok kiadhatókká és foganatosíthatókká.

Különben esetről-esetre az ezen célra megkülönböztetett szakbizottsagok elébe kerülnének eldöntés végett, mely közigazgatási bizottságok minden fokon a hét kinevezett szaktónokból, illetve szoknak helyettesitőiből és a meliéjük választott hét szakbizottsági elnökből, illetve szoknak helyettesiőiből állitandnak a mi véleményünk szerint. S ezek a közigazgatás legalsó fokan — azaz: a községekben — rendszerint, pl. minden héten, a járásokban minden hóban, a törvényhatóságokban minden negyed évben s az ország küszöpontjában minden évben egyszer tartanának ülést.

Az eljárás és ügyek elintézése e szerint ugyanis körülbelül a következő lenne:

Midőn valamely törvény szentesittetett és kiadatott, mely az egyszerű szakügyekre, lag megállapitja a főbb alapelveket, melynek keretén belől kell mozgania az a tárgyban hozandó szabályrendeletekben és eljárási utasitásoknak, először a törvényhatósági és azzal

A Tiriplik koresmájánál.

Korrajz Romdnióból.

(Folytatás.)

Tiriplik, a ki tudta, hogy valóban meghalt egy gyermek a faluban, már-már hozni akarta a bort, de észrevette, hogy a szomszéd szobából a szigetbeli vadászok kiléptek, a kik aligha meg nem unták a magányosságot.

— De jól énekelsz, dászkel! — monda a tanár, a Fidel pedig egyet nyujtózván, ugatni kezdett.

— Czoki! — kiálta Miklós, de a kutya, miután kissé hátra vonult, ismét ugatni kezdett.

A gazda intett egyet és a Fidel elébugatott, csóválván farkát, vidáman ugrált körökörül.

A tanár a szoba ajtóban állott s csak most, miután Miklós a székről felállott, látta, hogy milyen magas ember.

Mintegy 45 éves férfiu volt, kevéssé löcskött meggörbülve, arcza sovány, tömött s kóste szakáll, igen sürü nyirott bajuszszal, talán azért nyirta vissza, hogy ne akadályozza az ivásban) és tele polyával a porral. Arczat a nap megfekötötte és errán szuki sem birt volna vörösséget előfedezni, bár azt tartják, hogy a vörös orr olyan érem, melyet a régszegesek kapnak. A szegény dászkel lábán valami szőrös bőrből készült bocskor volt, a szőr olyan hosszu volt rajtok, mint kell seprőkefe, annyira, hogy port vert fel, a hova lépett, mintha ki akarta volna seperni az utczát.

Nadrágja duva kelméből bő bugyogó volt, melyet aligha nem szerzett valamelyik zöldségtermelő bolgártól, melyet, miután megigazitottak, a kantor hossza, csontos lábaihoz alkalmazták. Azonban volt annyi pecsét rajta, hogy nem tudjuk, melyik volt az eredeti szine; de mégis, ha kiváncziak lennénk megtudni, hogy miféle van ez a nadrág, nem kell egyebet tennünk mint azt, hogy képzelni birjuk, miszerint évenként két pecsétet kapott s igy mintegy 15 évesnek tartanók a nadrágot. Nyáron riákon hordott mást, mint ezt a nadrágot, bocskort, de azontul fedetlen fővel járt. Ezek inget hordott, de ez nem akadályozott abban, hogy itt-ott bőrét is láthassuk.

Midőn a tanár közelebbről rátekintett, alig volt képes elhinni, hogy ez volt itt a régi énekvezér.

Tiriplik látván a vendégek csudálkozását, igy szólalt meg az áruszatal mögül: Ez ama kérdésben lévő ember, a kiről előbb beszélék.

Igy szólott Tiriplik és büzkén simogatá bajuszát, a mit csakis akkor tett, midőn ugy tetszett neki, hogy beszéde jobban sikerült, mint másnak; mert Isten bizony, ő sokkal többnek tartotta magát, mint ő mások.

— Hallatlan, uraim, hogy mennyi bosszuságom, megrémülésem van ezzel a boldogtalannal . . .

Miklós a korcsmárosra, aztán meg a pénzváltóra tekintett és vállat vont, ajkával is valami közönyös mozgást tett.

— Igen, igen . . . a magánban vallattalad, de épen ugy van. Uraim! képzeljek, hogy ő bottommal (a vilagért sem nevezte volna korcsmának) a faluban vagyok, mondhatnám kereskedő vagyok és nevem Tiriplik Gyöcza és az egész falu nem tudván a törvényt, zavarban van. Azt mondják, hogy ők Részeges Miklóshoz jönnek, midőn dászkel jönnek a boltba. Ej na, nem megeserülése-e ez az ereedeti czégnek? végzé a korcsmáros és kevélyen felkapván fejét s más fél tekintett s röviden utána vető: reklamálni fogok . . .

A vadászok mosolygoni látszottak a korcsmáros beszédén, de egyik közülök, hogy a korcsmárost elkeseredésében ne hagyja, igy szólott:

— Ne boszankodjék többet, Tiriplik ur, mert ugy látszik, hogy elég hasznu van utána.

— Köszönöm, Isten fizesse meg, monda Tiriplik szerényen.

— Aztán Miklós sem olyan rossz emberhez, hogy önnek kellemetlenséget okozon.

— A mi a kellemetlenséget illeti, ebből bőven kijut, mert a midőn, ugy van . . . tekintesenek csak rei, a mint most van, jó volna egy törökbuza-föld közepére, kitorjesztett karokkal, madárijesztőnek. Egyébre nem is jó.

(Vége kör.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

egyenlő joggal bírú városok tiszteje a végrehajtást és eljárást résztelessen körülíró szabályrendeletek javaslatát készíti el és terjeszti elő a törvényhatósági képviselő bizottságnak. Ez kiadja bővebb tanulmányozás és előadás végett az illető szakbizottságoknak s ezeknek meghallgatása után körülbelül épen ugy tárgyalja és állapítja meg azoknak szövegét, mint az országgyűlés teszi azt a törvényekkel. Ez megtörténvén, fölterjesztetnek a szabályrendeletek jóváhagyó megerősítés végett az azért is felelős szakminisztherhez vagy minisztériumhoz s ennek jóváhagyó megerősítése után leadatnak az a törvényhatósági tisztiszéknek végrehajtás s a törvényhatósági képviselőbizottságnak kihirdetés és ellenőrzés végett.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— Hymen. Moldován József ur, az „Albina" takarék és hitelintézet brassói fiókhelyének hivatalnoka, ki a magyar társas körökben is jismert egyénisége, ma jegyezte el Stinghe D. Elena kisasassznyt, Stinghe D. brassói mészáros kedves és bájos leánykát. Sok szerencsét!

— Az Ökörcsordás. A brassói vivő- és torna-egylet 1894. januar hó 28-án vasárnap, d. e. fél 11 órakor tartja az évi rendes közgyűlését a brassói magyar kaszinó helyiségben az alábbi tárgysorozatal, melyre az ösz szes tagok tisztelettel meghivatnak. Tárgysorozat: 1. Az évi jelentés meghallgatása, a számadások megvizsgálása s a valasztmánynak és pénztárosnak a felmentvény megadása. 2. A jövő évi költségvetés megállapitása. 3. Egy 5 tagu számvizsgáló bizottság megválasztása. 4. A válasznimány vagy az egylet tagjai által 3 nappal előbb az elnöknél beterjesztett indítványok fölött határozat hozatal. 5 A tisztviselők és valasztmányi tagok megválasztása. — Brassó, 1894. januar 19. Dr. Barla Gerő, egyl. titkar.

— A vöröskereszt-egylet alul-ban délelőtt a „Central Nr. 1"-ben rendezendő matinée fönnegy látogatásra ajánljuk kőrösnőgünk figyelmébe, s ohajtandó lenne, ha a polgári osztály is résztvenne abban, mert nem helyes elnevezés az, hogy „urak mulatsága", miután a vöröskereszt-egylet jótékonyságban s hadiak osztálykülönbség nélkül résztesülnek.

— Theaostély. A magyar polgári kör vasárnap esti theaestélye iránt igen szép és elismerésre méltó érdeklődés mutatnak minden oldalról. A házi asszonyok: Papp Ferencné és Klein Károlyné urasszonyok a teljes siker érdekében mindent megtesznek. — A műsor is igen érdekesen van összeállítva: Köpe Ede k. a. Lisek e téren eddi szkerrel csak közelebbről emlékeztünk meg, magyar nyitányt játszik zongorán. Hargittay Béla ur humoristikus felolvasást tart, ifj. Kovácsy Dénes ur szavai s a hozzá tartozó ujdonságokat beszárja ismét Köpe k. a. Belépti dij ez estélyre 30 kr., melyért még egy pohár jót ihatt is kap az illető. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe és pártfogásra a magyar polgári kör ez estélyének látogatását; kellemesebben és fesztelenebbul alig szórakozhatni valahol mint itt.

— Olvasó közönségünk figyelmét felhívjuk a közgazdasági rovatunkban megkezdett „Valuta" czimü közleményünkre, melyet az országszerte hire kitünő nemzetgazdasági irói: Márkus Mark ur volt szives lapunknak rendelkezésére bocsátani.

— Értekezlet. Az K. K. bábiosztósga f. hó 22-én esti 7 órakor a városi sörház külön helyiségében tartja a bábiszétlés czéraekezlet, melyre a tisztelt bábiszagy tag urakat ez utón hívja meg az elnökség.

— Dalostély. A brassói ev. ref. egyházi dalárda holnap tartja dal-, zene- és szini estélyét, melyre felhívjuk közönségünk figyelmét. Páratlan czélunk telhetőleg a dalárdát, mert csak igy állhat az fenn. Egyébként a műsor is elég élvezetet igér, mert a kárénken kivül Hidassy K. szinész fog kik magászjelenetben mókázni, továbbá az czélrendő vigjátékban Darvas Anna és Székely Amália k. a.-ok fognak közreműködni, oly erők, miknek játékában közönségünk az iparos ifjak egylete előadásain nem egyszer gyönyörködött. Szóval a műsor elég mulattató lesz. Hát még azután a táncz! Hisz ifjuságunk ez idén ugyis vajmi keveset táncolt.

— „Világ-óra" a neve azon czilagászati mozgony-minek, mely pár napi mivs városunkban általános megtekintésre ki lesz állítva s mely tudományos szempontból is igen érdekes. Ma még csak találgatjak ezen órádogy-ek mastra mibenléét, s mert találgatják, ez jele annak, hogy érdeklődnek e rejtélyes dolog iránt, kétségtelen, hogy lesz alig bámulója a czilagászati „világ órák" — persze illő árnyé leőnetese mellett.

— Az iparos ifjak egylete, mely oly régóta nem adott semmi életjelt magáról, hogy egyes „jókarok" már az egylet felozalásáról is kezdtek meselni, erőszakbelőrol tartja idei közgyűlését, mely hivatva lesz ezen önköpző beléétésben oly vátoztatásokat és ujitásokat létesiteni, hogy a megszünésről szóló hirek fényesen megczáfoltassanak. Hogy az egylet ez idényben semmi előadást nem rendezett, ennek oka az, hogy a többi egyletek ugy lefoglalták a rövid tursaag előtti alkalmas napjait, hogy számára nem jutott hely a farsangi kalendáriumban. De ezért kárpótolni fogja magát a böjtben, mert — mint értesülünk, előadásra készül és pedig oly alkalmas czélra fogja azt tartani, mindőn a napák bugyellálása a farsangon szenvedett apályt, a mamák a sok álmatlansagot, a fiatalok pedig a bálozás strapáczát kihevertek s az el nem adott lányok ismét valami édes bizsergést éreznek, a mi igy definiálhatóvágyakozás egy bál-éj után.

— A korcsolyazó-egylet holnap, vasárnap este 6—8 óráig saját jégpályjan jelmezünnepélyt rendezen fényes világitás és a katonai zenekar játéka mellett.

— Öngyilkosság pajkosságból. Mojecsen egy kis oláh faluban, a Királynagy alján egy 9 éves és 6 éves kis pajkosságot, Az utóbbi hogy-hogy nem bazurólegy piszkolyt hozott magával, melylyel társa pajkosságból fibe lőtte magát s pedig a mint a megjelett orvosbonczolás mondja, oly módon, hogy a piszkoly vérét fülcsatlojára illesztette s azután a piszkolyt elaltötte, minek következtében a piszkoly csövébő kitolúó levegő, mert a piszkoly sem fojtassal, sem olyásra megelőzve nincs, a szerencsétlen kis leány agyát szétrepesztette.

— Meghivó. A Négyfalusi Népbank, mint szövetkezet folyó évi rendes közgyűlését 1894. január hó 28 án délutani fél 3 órakor az ottani helyiségben tartja meg, melyre a közgyűlés t. cz. tagjai az alapszabályok 42. §-a értelmében ezennel meghivatnak. Tárgyak: 1. A közgyűlés megnyitása. 2. A közgyűlés határozat-képességének megállapitása az alapszabályok 42. §. értelmében. 3. Igazgatóság évi jelentése (48. §. d pont) 4. Felügyelőbizottság jelentése és ennek alapján pénztárnok felmentése (48. §. e pont) 5. Az évi mérleg kiegészitő tervezetének bemutatása 48. §. f) 6. Igazgatóság javaslata a tartalék tőke f. évi kamatvéjzettének kiutalását illetőleg (23. §.) 7. Pénztárnok biztositéknak megállapitása (49. §.) 8. Igazgatóság tagjai megválasztása, a kik ezeket után tetőzendő 5% os kamatnak levonások nélkül leendő kifizetéséről (20. §) 9. Igazgatóság javaslata az alapszabályok 48. §. g. pontjának módositása vonatkozólag. 10. Igazgatóság javaslata az alapszabályok 51. és 52. §-aink módositását illetőleg. 11. Igazgatóság javaslata az alapszabályok 44. §. a. pontjának módositása vonatkozólag. 12. Igazgatóság jelentése elhalt Péter András pénztárnok helyettesitésére vonatkozólag 13. Igazgatóság jelentése az alapszabályok 21. §. vonatkozólag. 14. Jegyzőkönyves hitelesitő bizottság kiküldése. 15. Az 1895-ik évi mérleg hitelesitése és aláirásra bizottság kinevezése 16. Az alapszabályok 44., 47. §§-ai értelmében: egy közgyűlési elnök, alelnök, jegyző, igazgató, aligazgató, ügyfelügyelő, könyvvezető, pénztárnok és öt igazgatósági tag választása. 17. Indítványok. 18. A közgyűlés bezárása.

— Hirnonym a belügyminiszter jelenleg egy igen fontos dolgon foglalkozik. Figyelme ugyanis kiterjedt azokra a hirhedt gyógyszerekre, melyek „orök életet és egészséget" igérnek. Erélyes közzel és szigorral jár el az ilyen semmit nem használó, méregdrága kémiai mesterszerekkel szemben s ugy szólva szenbériség fölrevezetésétő szolgálnak. A belügyminiszter hozzáfogott az e czélra szükségesnek kiltíthashoz. Legutóbb kiadott rendelete — mint a „Hirnonym" megjelenik — a Brandt-féle pilulákat az ország összes gyógyszertáraból, s kereskedéseből eltávolitatni. A pilulát utánfogtöszebeb a többi „Élet elixir"-re került a sor.

— Jókai beszéde márványba vésve. A „Keczkeméti Lapok" szerkesztősége az „Otthon"-hoz és a budapesti egyetemi könyvtárhoz levelet intézet, melyben indítványt tesz, hogy Jókainak a fővárosban az alkalmas helyen az egyetemi ifjusag kitüntetőszéjenek intézett, beszéde márványkőbe vésessék és a m. kir. egyetem falaiba egy arra alkalmas helyen befalaztassék; az erre szükséges költség kiadásszerbül gyűjtessék, mire a „Keczkeméti Lapok" szerkesztősége 5 frtot ad.

— Tóth Miska. A „Figaro" irja, hogy Paillard, a párisi boulevard legelőkelőbb vendéglőse, Tóth Miska hires magyar-czigány zenekarát szerződtette, Tóth Miska hazaukfia mindennap esti 11-kil éjfélutánt 2 óráig fogja a párizsiakat játékával gyönyörködtetni.

— Szabadtéri pistolyparbaj volt Rövner orvos és Delacroix közt, a kinek katonai felszerelési gyára van. Delaroix a nyolczadik golyóváltásnál Rövert agyonlőtte. Röver kisérője volt Wissmann ornagynak utolsó Nyassa-expediciójban.

— Kiállitás Milánoban. 1894-ben kiállitás lesz Milánoban, melynek programmja a következő: Olaszország képzőművészetei, nemzetközi fényképezet; Olaszország szinnművészete; bor- és olaj-terménye; nemzetközi gépészet; sport; lóverseny; lóversét; tornászat stb. stb. Érdekes résznek igérkezik a nemzetközi fürdőkiállitás, melyben leendő résztvételre az „összes létező ujságok felhivatnak.

Ipar-, kereskedés és közgazdaság.

A valuta.

Világproblema.
Irta: Márk Márkus.
Budapest, 1894. január.

Tisztelt szerkesztő ur!

Mr. Balfournak a lapokban közölt, legutóbbi a valutát tárgyaló beszédjében igen kulcsos megjegyzéseinek többek között a következőket olvassuk:

„Óhajtjuk, ón a magam részéről mindenesetre óhajtom, hogy a legállandóbb értékmérőt, mely csak előállitható, fölfedezhessük, ámbár minden bizosa nélkül most is kijelentem, a mit ezelőtt már több alkalommal hangsúlyoztam, hogy a míg e tekintetben az abszolut theoretikus tökélyt el nem érhetjük a közjóra nézve előnyösebb, ha az értékmérő folyton növekszik."

Ez az első, a valutára vonatkozó szakvélemény, a mely szon irány felé tart, melyet mi vettünk a valuta világproblémájának gyökeres megoldásra.

Ezt az ezményt, ezt az állandó értékmérőt, és azt, a mit Angija kincstárának volt első lordja az abszolut elméleti tökélynek nevez, mi is sokág keresttk; de bármily meresznek is kötünösnek hangzónak is — mi ezt a csalhatatlan cseréértékmérőt — meg is találtuk.

Bennünket — a mi még meglepőbbnek fognak tartani — éppen a mi ezüstforintunk, éppen — az aranyvaluta hivei nyelvén szólva — ezüstjegyül kiltönvált ezüstforintunk, éppen ez az aranyvalután csöggött és rezgett annyira perhorreszkált és rejtélyesnek feltüntetett papir- és ezüstforintunk vezetett a jelenleg valóságnagi állandó cseréértékmérőként fune ronáló elem kipuhatolására. Bennünket éppen ez a valóban tüneményes $^1/_{45}$ font ezüstből vert ezüstforint, a mely tényleg azt a csodát müveli, hogy $^1/_{45}$ font érczpénz-ezüstért $^1/_{45}$ fontnál sokkal több tőke szerzi vásárolható, nem kevésbbé éppen $^1/_{45}$ font ezüstre szóló papirforintunk, a mely szintén azt a hihetetlen csodaidőjet végzi, hogy elématalásra nagyobb ezüstmennyiséget szolgáltatnak ki, mint a milyenre az a papirforint szól, bennünket — mondjuk — éppen ez a csodaszerű tünemény vezetett annak a nyomára, hogy a valutát illetőleg éppen ugy nyakig vagyunk az optikai csalódásban, mint a milyenben a világ Galilei előtt feledezett, midőn tévesen, noha látszólag legikus logosztásggal azt tételezte fel, hogy a reggel felkelő és este leunyugó nap forog a föld körül és nem a látszólag mozdulatlan föld mozog a nap körül.

Ez az ezüstforint, ez az érczpénz, a mely annyira elfujult, hogy saját ezüstjét, saját anyagát, melyből készült, megtagadja és azzal egy csepet sem törődik, ez az ezüstforint egyszerre arra a korszakalkotó felfedezésre vezetett bennünket, hogy a barom, bika képével világra jött költségess érczpénzben tulajdonképen csupán a check, clearing-átutalási jegy (Transfer Tickets) és papirforint mai intézményének primitiv alakja nyert nyilvánulást.

(Folytatása következik.)

Brassói baromvásár.

(Szikszay J. jelentése.)

Csütörtök folytatja januar 18-án körülbelül 180 darab ökör adatatott párja 200 frtól 280 frtig. Kilója élősuly szerint 22 krtól 26 krig. Jobb minőségűek mintegy 95 drb eladatott.

Tehén kevés volt felhajtva a nagy hideg miatt; mintegy 30 darab adatott el 40 frtól 65 frtig, darabja nem volt keresett.

Bornyu 4—5 hónapos mintegy 23 drb; 12 frttól 40 frtig; darabonként mind eladatott.

Sertés-felhajtás nagyon kevés volt, mintegy 40 darab; darabonként eladatott mind 39 frtól 42 frtig kilója; élősuly szerint párja 40 frtól 115 frtig. Keresletnagy volt a sertésekben; háromszor annyi is elkelt volna.

Ugy a gyárnok, mint a mészárosok elégedetlenek a baromipaczon lévő mérnig rossz karban tartása a miatt. Talán a fagyás az oka.

Lap- és nyomdatulajdonos:
Dr. FISCHER ÁKOS.
Kiadó: Bernstein Márk.

Ajánljuk a nagyérdemű közönségnek tőkebefektetéshez
a nagyszebeni „ALBINA" takarék- és hitelintézet
5%-os zálogleveleit.
Ezek 1000 forintos és 500 forintos appoints-okban vannak kiállitva és minden levonás nélkül tisztán 5%-ot kamatoznak.
A kamat-szelvén-y-k félévenként, januar 1-én és julius 1-én a nagyszebeni és brassói intézet ott pénztárnokai, valamint a pesti magyar kereskedelmi bankná Budapesten min den levonás nélkül és jutalékmentesen beváltatnak.
A zálogleveleik 3% éven belül, kisorsolás utján, az intézet által bevváltatnak.
A zálogleveleik pontos kamatozása és beváltásáért kezeskednek:
1.) A zálogleveleik biztositása áról szóló 1876. évi törvény értelmében a zálogleveli-tulajdonosok fedezésére meghatározott és azok javára telekkönyvileg biztositott jelzálogok, a melyekre legfülebb az érték $^1/_3$ rá szeig zálogleveleik adatnak ki, mi minden záloglevelére a fe, ügyelő bizottság ellenjegyzése által elismerve van.
A zálogleveleik tehát a gyámsági biztositéknál nagyobb biztositékkal birnak.
2.) Az emlitett törvényben előirt a zálog, evél-tulajdonosok további különös biztositására az intézet rá, zvénytőkéjéből kiszakitott 200,000 forintnyi zálogle vél-biztositéki alap.
3.) Az intézet egyéb összes vagyona a tartalé, któkével együtt.
Az „ALBINA" 5 %-os zálog, evél tehát mint abszolut biztos, ugyis mint egyike a legjövedelmezőbb hon a tőkepárositnak, nagyon is alkalmas tőkek befektetésére, árvapénzek, nyilvános alapok elhelyezésére, és a mennyiben a készlet engedi, a budap esti tőzsde árfolyamában árusitnak el azokat.
Jelentékeny tételek bevásárlásánál középárfolyam mellett adjuk el.
„ALBINA"
TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET
brassói fiókja.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetem Egyesület Támogatói Egyesülete - Tudományos Tanácsa - BCU Cluj-Napoca.
Este un proiect cofinanțat de Uniunea Europeană prin intermediul programului Europa pentru cetățeni. Conținutul aparține în exclusivitate Fundației pentru Studii Europene

Első Erdélyi Bank Brassóban.

A pénzpiacz általános helyzete, különösen a bécsi és budapesti piacznak a valuta-szabályozás következtében nehezebbé vált viszonyai arra inditottak, hogy a betétek után általunk fizetendő kamatlábat

1894. Január 1-től 4½%-ról 5%-ra

emeljük, és hogy az esedékes kamatadót is mi fizetjük a betevők helyett.

Brassó, 1893. deczember 28-án.

Az Első Erdélyi Bank Igazgatósága Brassóban.

12 (1—3)

Az igazgatóság áll a következő urakból:

Elnök: **Schnell Károly.** Helyettes elnök: **Kamner Ede.**

Vezérigazgató: **Maurer Viktor.**

Igazgatósági tag: **Alesius Oszkár,** „ „ **Czell Károly,** „ „ **Lázár Gerő,** „ „ **Diamandi I. Manole,** „ „ **Gróf Nemes János,**

Igazgatósági tag: **Porr Henrik,** „ „ **Remenyik István,** „ „ **Schreiber József,** „ „ **Béldy Tivadar.**

Felügyelő bizottság: **Báró Szentkereszty Béla, Hesshaimer Adolf, Nussbächer Lajos.**

A **betevők** által az 1893—1894. évre vonatkozó **ellenőrzésre** választott bizottság tagjai: **Römer Gyula** tanár, **Richter Pál, Hajek Ignácz.**

Előleges jelentés!

A nagy csillagászati

Világ-óra

egy tudományosan érdekes müremek pár nap mulva Brassóban közszemlére ki lesz állitva.

Bővebbet a hirdetések és falragaszok utján.

Mégrendeléseknél kérjük a vastagságot és szélességet millimétereknek megnevezni.

Ajánlunk saját gyártmányu

géphajtó-szijakat

és

continue-szijacskákat

angol módszer szerint teljesen kicserzett és legjobban

nyujtott, ragasztott

és

varrott, szinbőrökből.

S midőn legolcsóbb és legszilárdabb kiszolgálást biztositunk, felkérjük a t. gyáros és iparüző urakat, sztkséglet esetén szives megbizásukkal hozzánk fordulni.

Gmeiner és Scherg,
bőr- és hajtószij-gyár
Brassóban.

Iroda és raktár: Belváros, Kolos torutca 34. sz. a.

Olcsó bútor! Olcsó bútor!

Előnyös részletfizetésre!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint kizárólag csakis

ARADI BUTORT

bizományilag árusitok el és pedig egész Magyarországon és Erdélyrészben legjobbnak elismert jó anyagból és szolid kivitelben a **Reinhardt Fülöp** czég által készitett gyártmányokat.

Hálószoba-, ebédlő-, salonberendezések

mindenféle stilben, bármely versenyt felülmuló olcsó árakon — ugy készpénz, mint részletfizetés mellett

Korház-utcza 62. szám alatti raktáromban

gyári árakon kaphatók.

Ugyanott jól berendezett raktár órák, képek, tükrök, vászon- és konfekczió-árukban, olcsó áron és előnyös részletfizetések mellett.

Teljes tisztelettel

444 **Grünvald Albert.**

Teljes berendezések!

Jutányos árak!

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatalban.

Szabadkai nyárvető mű! Ajánlja a t. czéhbeli mesterek, mint a vendéglősök és kávésok szives figyelmébe.

MINTAKÖNYVEK az ipartanoda és a vendéglős-iskola mintái szerint a legszebb kivitelben és legolcsóbban a kereskedőknek.

Non-tanul ajánlat a vendéglősök és pincérek szives figyelmébe.

ŐSZI és TÉLI SZÖVETEKET kaphatókszerszámokban és hatos (deczeda), valamint pamut-szövetekben, mint kötött szövetekben, valamint pamutszálas szövetekben, valamint pamutszálas szövetekben minden más szálla — és kartonban, mint pamutszálas szövetekben minden más szálla — és kartonban, mint pamutszálas szövetekben minden más szálla — és kartonban, m